

DEBAT. Retallades R+D. / Joan J. Guinovart

Ara és l'hora, investigadors!

La recerca a Espanya es troba immersa en una greu crisi. En bona part es deu a les retallades però també a problemes estructurals que arrosseguem des de fa molts anys. L'època de les vaques grasses no es va aprofitar per introduir canvis en el sistema d'R+D i, en lloc de créixer, es va engreixar. La llei de la ciència espanyola no va gosar plantejar una reforma profunda del sistema i es va deixar perdre una oportunitat d'or. I ara la realitat és que a les universitats els és molt difícil adaptar-se a la recerca puntera, el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), fortament centralitzat, no ha estat capaç d'adaptar-se als nous temps i ha perdut

competitivitat i entre els hospitals només alguns, ben pocs, han trobat la fórmula per convertir-se en generadors autèntics de coneixement.

La crisi ens força a afrontar els canvis que desesperadament necessita el sistema de producció de talent i coneixement. No tinc cap dubte que davant la disminució dràstica de recursos, si no aconseguim que universitats i centres es tornin altament eficaços, estem abocats a un cataclisme. Tanmateix, no podem quedar-nos de braços plegats esperant que el Govern de l'Estat, que té la clau de moltes de les reformes necessàries, decideixi ocupar-se'n. El menyspreu que ha mostrat fins ara pel coneixement demostra que aquest tema no figura entre les seves prioritats. Per tant, abans que tot se'n vagi en orris davant la des preocupada indiferència de l'Executiu,

els científics hem de prendre la iniciativa per pilotar, des de la base, la reconversió del sistema i evitar que s'enfonsi.

La recerca ha avançat en els darrers temps a Espanya, no perquè tingui un model extraordinàriament favorable a la ciència, sinó gràcies a la voluntat, al valor i a la perseverança d'un nombrós grup de professors universitaris, metges d'hospital i investigadors dels organismes públics que han sabut superar les deficiències del sistema i, malgrat aquestes mancances, fer una feina excel·lent. És a aquests mateixos professionals que els toca ara impulsar la reforma de les institucions en profunditat perquè tinguin una organització, un sistema de governança i uns valors que n'assegurin la viabilitat. I mentrestant cal seguir demanant a Rajoy més diners per a l'R+D, però no perquè tot continuï igual.●

J.J. GUINOVART, *catedràtic UB. Director Institut de Recerca Biomèdica (IRB)*